

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2010. NOVEMBER XXI. ÉVFOLYAM 21. SZÁM

ELISMERÉS AZ ERDÉLYI PROTESTÁNS LELEKÉSZKÉPZÉSNEK Magyar örökség a kolozsvári teológia

A díj ünnepélyes átadására szeptember 18-án került sor a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében. Somogyi Botond felvétele

Magyar Örökség-díjban részesült az erdélyi magyar protestáns lelkészképzés. Mint már beszámoltunk róla: az elismerést szeptember 18-án adták át a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében. Az alábbiakban Kozma Zsolt, ny. teológiai professzor, az ünnepség során elhangzott laudációját közöljük.

Az a Teológiai Akadémia, amelynek most a dísztermében vagyunk, az Erdélyi Református Egyházkerület tulajdona, de otthont ad a két református egyházkerület, az Unitárius Egyház és az Evangélikus Egyház tanárainak és hallgatóinak is, s így tápláló anyja a mintegy másfélmillió erdélyi magyarságnak.

Mi, erdélyiek nem tudunk megszabadulni egy bizonyos térképszemlélettől, mert a természetes határok (Kárpátok) és a mester-ségesek (trianoniak) befolyásolták életünket, nem utolsó sorban a kolozsvári teológiáét. Eltekintve attól, hogy a 16. században az ország háromba szakadt, minket háromszor lépett át a határ: az első világháború után Erdélyt Romániához csatolták, Kolozsvár 1940-ben visszakerült az anyaországhoz, majd 1945 után újból Románia része lett. Azzal, hogy el-

szakítottak természetes életközegünkötől, végvárrá és peremvidékké váltunk. Végvárrá, mert mi lettünk a nyugati keresztény világ legkeletibb teológiája, ahova a szellemi áramlatok csak szívárova érkeztek el, s peremvidékké, ahol a keleti bizantinizmussal és a babonáságig elmenő miszticizmussal szemben védekeznünk kellett. Így Teológiai Akadémiánk lelki-szellemi szigetévé vált. Az utolsó majdnem száz esztendő alatt ezt a „földrajzot” meg kellett tanulnunk.

Az első erdélyi protestáns teológia tulajdonképpen az 1568-ban alakult kolozsvári unitárius akadémia volt, amelyen olyan jeles tudósok tanultak és tanítottak, mint Szentábrahám Lombard Mihály. Református teológia csak több mint 50 év után, Bethlen Gábor uralkodása idején jöhetett létre. Az erdélyi országgyűlés 1622-ben határozta el egy Collegium Academicum felállítását Gyulafehérváron. A fejedelem birtokadományokkal és pénztőkével látta el, külföldi tanárokat hoztatott, majd itt tanított teológiát Keresztúri Bíró Pál, Geleji Katona István, Apáczai Csere János is. Az 1658-as tatárdúlás után, 1659–1661 között az Akadémiának Kolozsvár ad

HETEDIK KÜRTSZÓ

Egyenes beszéd a szolgálatban

A HARANGSZÓ lelkipásztor-felelős szerkesztője újságírói vénájának köszönhetően a kezdeti „útkeresés” után, mára színes, olvasmányos egyházi lapot vehet kezébe a tisztelt olvasó (*Soli Deo Gloria – megj.: a szerk.*). Ő az ötletgazdája annak a sorozatnak is, melynek során bemutatkozhatnak, gondolataikat megoszthatják egyházkerületünk kilenc egyházmegegyjének megválasztott esperesei a vezércikk szerepét betöltő, Hetedik kürtszó címet viselő rovatban.

ELSŐKÉNT NEKEM adatott a felkérés, ha úgy tetszik, a megyék észak déli irányú földrajzi elhelyezkedésének sorrendjében, hogy immáron nemcsak a koltó-katalini gyülekezetet, hanem az egész Nagybányai Egyházmegegyét szolgálva, megosszam gondolataimat lapunk olvasóival.

A HANGSÚLYT erre helyezem: **szolgálni!** S miért éppen erre?

ELSŐSORBAN AZÉRT, mert hivatásom erre predesztinál. Nem esetlegesen, véletlenszerűen, hanem az Ige által meghatározottan. Ugyanis a Bibliai Lexikon e szócikk (szolgá) magyarázatát adva, a héber ige széles jelentéstartalmát felfejtve, egyebek közt ezt rögzíti: „az emberi élet területén végzendő és elvégezhető összes munka” teljesítése, másrészt az „Istennel való kapcsolatot jelöli”.

AZ ÚJSZÖVETSÉG betöltése számomra végképp iránymutató: Ő nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem, hogy Ő szolgáljon.

TEHÁT E TISZTÉSÉG betöltése számomra nem karriert jelent, hanem Istent és népemet szolgálni. Ezért tartom továbbra is magamat elsősorban koltó-katalini lelkipásztornak, annál is inkább, mert az esperesség is, mint minden Isten teremtett világában, „múló állapot”. Ennek mikéjntje pedig olyan sokrétű, szerteágazó, mint maga a jelentéstartalom. Éppen emiatt csak a címben megfogalmazott feltételtől szeretnék még röviden szólni.

EGYHÁZI ÉS VILÁGI közéletünket sajnos gyakran átszövi a „diplomatikus” magatartásforma. A közbeszéd tematizált, kényes kérdésekről nagyon óvatosan szöölünk. A volt püspök nem véletlenül gyűjt oly sokszor eleven szentet a fejére, midőn például a nemzeti sorskérdésekről nyíltan, egyenesen fogalmaz. Egymás közötti társalgásainkban igyekszünk konfliktuskerülők lenni. Ne szólj szám, nem fáj fejem! Ami végképp elszomorító, sok esetben a hazugságbeszédet igazságbeszédként próbálják eladni!

NOS, EZÉRT FONTOS a szolgálatban is a krisztusi alapelvhez igazodni: „a te beszédidből ismertetel igaznak, és a te beszédidből ismertetel hamisnak” (Mt 12,37).

ENNÉL BŐVEBB „programmal” szinte fölösleges előállni. Magamra nézve ezt tartom kötelező érvényűnek!

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

VARGA KÁROLY

Levél Adelaide-be /4. A melegsívű pásztor /7. Megjelent a Kálvincsillag /8.

„Ti pedig vigyázzatok; íme előre megmondtam néktek mindent... Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim soha el nem múlnak. Arról a napról és óráról pedig senki semmit sem tud, sem az égben az angyalok, sem a Fiú, hanem csak az Atya.” (Mk 13,23-32)

Az Úr Jézus, földi élete végén a jövőre irányítja figyelmünket. Két eseményről beszél, mely egybefolyik, hiszen mindkettő ítéletről beszél: ítélet sújtja Jeruzsálemet, mert nem fogadta el a Megváltót, de ítélet sújtja majd a világot is, mert akik végleg elutasították Krisztust, kárhozzatra jutnak. Amikor Jézus azt említi, hogy nem múlik el ez a nemzedék, amíg mindez meg nem történik, akkor nem a világ végéről van szó, nem az utolsó ítéletről, hanem a meg nem térő Jeruzsálem Istentől rendelt pusztulásáról, a mi utolsó órákra való figyelmeztetéséről szól.

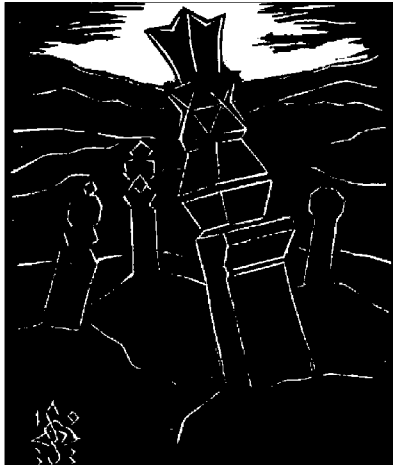
A IX. században Bogoris, bolgár cár kérte a bizánci császárt, küldjön neves festőt újonnan épülő palotájába. A császár Methodiust küldte, Cirill testvérét. A bolgár cár arra kérte, fessen a falra olyasmit, ami mélyen hat a szemléelőre. Methodius az utolsó ítéletet festette meg. Krisztus áll a középpontban, előtte azok, akiket már megítélt, a másik csoportban pedig azok, akik az ítéletre várnak. A kép a bolgár cásra mély hatást gyakorolt. Methodius így szólt hozzá: Uram, egyszer majd te is ott állsz az ítéleten, vajon az Úr jobbán, vagy balján lesz a helyed? A cár elkezdte tanulmányozni a Bibliát, végül megkeresztelkedett és vele együtt nepe is. Az ítélet gondolata megrendítette.

Vajon minket megrendít-e ez a kép, Istenhez fordít-e? Megszoktuk az utolsó ítélet gondolatát, hisszük, hogy a hűségért ju-

A LÉLEK CSENDJE

„Egyszer számadásra von”

talom jár, a meg nem bánt bűn miatt büntetés, de nincs mélyebb hatással lelkünkre, sokszor nem tesszük jóvá hibáink, vétkeink, nem változunk jobbra, krisztusibbá. Biztosan tudjuk, hogy eljön az a nap, hogy mi is ott fekszünk majd a halálos ágyon, mikor az órát nem lehet visszafordítani. De nem úgy fekszünk le esténként, hogy ez az esténk az utolsó lehet. Arra gondolunk, hogy az ítélet azt jelenti: a nagy álarcosbálnak vége szakad, le kell tenni az álarcot, de ez még messze van. Emberileg nem lehet tudni, nem lehet megítélni, hogy mi lappang az álarc mögött, mit takar a becsületes dolgozó,

Gy. Szabó Béla: Kopjafák

derék apa, mintaférj, jó keresztyén maszkja. Az ítéleten derül ki a végső igazság, kiderül, hogy mi minden volt az álarc mögött.

Az Úr Jézus szüntelen ismételte, hogy van szerető Atyánk, de azt sem hallgatta el, hogy eljön az utolsó óra is, amikor bírói székebe ül. Mint atya, az életben megadott minden lelki segítséget, hogy jóra változunk, hogy jóvátegyünk elrontott dolgaink, de egyszer számadásra von, hogyan használtuk fel adományait, tőle kapott talentu-mainkat.

A hívő ember tudja, hogy a vég nem a természetes erőkből következik be, ahogy Jeruzsálem sem történelmi szükségszerűségről pusztult el, mindkettő Isten ítélete. Isten szent, a bűnt nem nézheti közömbösen, és amint a bűn fokozódik, fokozódik Isten haragja is. Amikor Isten haragja eléri a csúcst, akkor jön az ítélet. Jézus világosan beszél: Aki hisz a Fiúban örök élete van, aki pedig nem enged a Fiúnak, nem lát életet, hanem Isten haragja marad rajta (Jn 3,36).

Úgy menekülünk meg Isten haragjától, ha naponként készek vagyunk úgy élni, mint akik utolsó óráikat élik. Mint akik Krisztus nyomdokain hittel élnek, s mint akik tudják, bármikor véget ér itt a földi pályafutás, már áttentek a kárhozzatból az örökélet, a mennyei jutalom hazájába. Az utolsó ítélet ígérete arra serkentsen minket, hogy méginkább Krisztushoz forduljunk, álarc nélkül, őszinte hittel éljünk.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Látni és hinni... garancia!

Az emberi életnek két nagyon fontos mozzanata van: a születés és az elhalálozás. Az első megnyitja a földi lét kapuját, a második pedig bezárja azt, ám utóbbi, egyben az örökélet titkába avat be. Minden pillanat, ami a két „kapumozgás” között történik, a minket körülvevő emberekre van bízva. Elsősorban a szülőkre, akik nevelnek és megismertetnek a hagyományokkal, másodsorban a rokonokra, barátokra, ismerősökre, idegenekre, akik munkánkat, életvitelünket, kedélyállapotunkat befolyásolják.

Ha már kiskorban megismerkedik egy gyermek a templom hangulatával, akkor pár év múlva nem fog értetlenül állni, amikor Jézusról, a Jordán vizéről és a megtört kenyérről fog hallani, hiszen a szülei már elmondták, hogy ki Isten Fia. A legnagyobb hangsúlyt a sákramentumokra kell szentelni. Mik a sákramentumok? (Heidelbergi Káté 66. kérdése) Látható szent jegyek és pecsétetek, melyeket Isten azért szerzett, hogy az

azokkal való élés által az evangélium ígértét velünk annál inkább megértse és megpecsételle, tudniillik azt az ígértét, hogy ő Krisztus keresztfán való egyetlenegy áldozatáért kegyelemből közülünk kinek-kinek bűnbocsánatot és örökéletet ajándékozik.

Isten nem olyat misztikumot akart adni nekünk, amit ne tudjunk kellőképpen értelmelni. Éppen ezért a keresztséget és az úrvacsorát is láthatóvá tette. A keresztség sákramentumának a jegye a víz lett, az úrvacsoráé pedig a kenyér és a bor. Mindkét jegyhez hozzá van kapcsolva egy-egy ígéret is. A keresztséghez az, hogy aki megkeresztelkedik üdvözülni, az úrvacsorához pedig az üdvösség biztonsága, ami a bűnbocsánatban és az örökéletben rejlik. Ez olyan, mint egy régi fénykép. Tudom ki van rajta, milyen eseményen készült és milyen élmény állt a háttérben. Ha látok egy keresztelést, tudom, hogy a kisgyermeket miért öntik le vízzel és miért mondják azt, hogy mostan-

tól Isten Anyaszentegyházába tartozó tagként tekintenek rá. Ha az úrszótala meg van terítve, tudom, hogy miért van felvágva a kenyér és miért van kitöltve a bor és milyen hasznom származik abból, ha fogyasztok belőlük. Ez is a lényeg: ha értem amit látok, megértem az üzenetét és nem vonom kétségbe Krisztus áldozatát, garanciát érzek, hogy az örökéletre vezet.

Arra való-e tehát az Ige és a sákramentumok, hogy hitünket Krisztusnak a keresztfán történt áldozatára, mint üdvösségünk egyedüli alapjára irányozzák? (HK 67. kérdése) Igenis arra való, mert Szentlélek az evangéliumban tanítja, a szent sákramentumokkal pedig erősíti, hogy a mi teljes üdvösségünk Krisztus egyetlenegy áldozatában rejlik, amely miérettünk a keresztfán ment végbe.

Az, amit értünk tett Jézus a kereszten, azt más és főleg másképp nem is tehette volna meg. Minden értünk történt. A szent jegyek még jobban megerősítik, hogy hitünk egyedüli alapja csak Krisztus és csak Őbenne bízhatunk, így hitünk is csak általa gyarapodhat.

ORBÁN LEVENTE

Emlékezés Tolvaj László lelkipásztorra

Egyházkerület-szerte mély megrendülést váltott ki a hír: Tolvaj László református lelkipásztor, szeptember 27-re virradólag, tragikus autóbaleset következtében hazaköltözött Teremtő Urához. Földi porsátorát október 1-jén, a szalárdi református templomban tartott szertartás után helyezték örök nyugalomra. Az alábbiakban, a Bihari Egyházmegye lelkesi közössége nevében Mikló Ferenc esperes emlékezik fiatalon elhunyt szolgatársára.

1982. december 9-én Nagyváradon született. Az általános iskolát is itt végezte az akkori 14-es, ma Dacia iskolában. Ezt követően az Ady Endre Elméleti Gimnázium diákja, ahol 2001-es esztendőben érettségizett. Az érettségit követően, egy évi pihenés után 2002-ben sikeresen felvételizett a kolozs-

vári Protestáns Teológiára, ahol 2007-ben végzett. A teológia éve alatt ismerkedett meg élete párjával, Csomay Judittal, akivel 2006. szeptember 16-án kötött házasságot. Házasesetük ajándéka leánygyermekük Anna, akivel 2007. november 20-án ajándékozta meg Isten boldog családi életüket.

2007. szeptember 1-jétől segédlelkészi szolgálatra kapott kinevezést Nagyszalontára, ahol odaadással és örömmel végezte a szolgálatokat.

2009 májusában a mezőbaji gyülekezet hívta meg lelkipásztornak. 2009. június 1-jétől kapott kinevezést a Mezőbaji Református Egyházközség rendes lelkesi állásába. Nagy buzgalommal kezdte meg szolgálatát a gyülekezetben. A vasárnap délelőtti és délutáni istentiszteletek mellett a családlátogatás, a házi istentiszteletek, a gyermekekkel és ifjakkal való foglalkozás, a gyülekezetépítés fő jellemzője munkájának.

A mindig mosolygó, életvidám, vigasztalást és bátorítást adó lelkipásztor szíve szeptember 27-én, pénteken történt súlyos baleset után, vasárnap este megállt. Az ő életében is beteljesedett, hogy az élet és halál mezsgyéjén élünk, mert az élet életveszélyes.

Mint Isten szolgája tudta, hogy Isten a teremtője és bevégezője is életünknek és mindennek, ami életünkben történik velünk. Életében beteljesedett a jeremiási ige: „mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr” (Jer 29,11).

Istenünk e tervét most nem értjük, de hisszük, hogy életünk és halálunk kérdései és félelmei között az egyetlen villámhárító, ami levezeti félelmeinket, a Jézus Krisztus keresztje. A krisztusi kereszt által mondjuk: Isten veled, jó és hű szolgatársunk, menj be az ajtón, Krisztuson át Urunk örömébe. Ámen.

ÜNNEPELT A SEBES-KÖRÖS MENTÉN ÉLŐ MAGYARSÁG

Emlékmű-avató és könyvbemutató Pósalakán

Ebben az esztendőben két nagy ünnepséget is szervezett a Pósalakai Református Egyházközség. Először május 30-án, majd szeptember 26-án ünnepelt a településen és a Sebes-Körös mentén élő magyarság.

Május végén a református templom kertjében, felavatásra került a Turulmadaras emlékmű. Az emlékoszlopon az első és a második világháborúban elesett pósalakai hősök nevei, a világegések dátumai és egy

igevers olvasható: „Az Úr a ti Istenetek megnyugtató titeket és nektek adta ezt a földet.” (Józs 1,13) Az emlékművet a református egyházközség készítette a falu adományából, közmunkájából és egy jótékonyági koncert bevételéből. Az obeliszket Pál László lelkes és Tóth Gábor presbiter, építkezési vállalkozó tervezte, illetve utóbbi fel is építette.

Az emlékmű-avató ünnepi istentiszteleten Csűry István püspök prédikált. A helybéli gyermek és ifjúsági csoport alkalomhoz illő műsorral szolgált. A templomkertben felépült emlékművet Csűry István püspök és Pál László helybéli lelkipásztor leplezte le. Az egybegyűlteket Mikló Ferenc esperes, és a környékbeli lelkipásztorok köszöntötték. Avató beszédet mondott Kupán Árpád történész. Szabó Ödön, a megyei RMDSZ ügyvezető elnöke és Grim András, a Pro Sebes-Körös Völgy Egyesület elnöke is szólt az egybegyűltekhöz. Végezetül, többek között a Szózatot hallgathatták meg a jelenlévők, Meleg Vilmos színművész előadásában. A felemelő momentumokat korszorítás követte, a meghívottak, az esetek hozzátartozói és a gyülekezet részéről.

A második rendezvény szeptember 26-án volt, amikor is ünnepi istentisztelet keretében bemutatásra került Grim András – Pál László – Varga Árpád: *Mezőtelki, Pósalaka és Pusztaiújlak kistérségének monográfiája* című kötete. Az ünnepi istentiszteleten ígét hirdetett Mikló Ferenc esperes. A prédikációt megelőzően és azt követően a Bihari Egyházmegye lelkeszkórusa szolgált. Pál László, a vendéglátó gyülekezet lelkipásztora kö-

A szeptemberi könyvbemutatón a helyi ifjak is szolgáltak

szöntötte az ünneplőket, az egyházi, és világi előljárókat.

A monográfia egyháztörténeti jellegű Visky István fugyivásárhelyi lelkes-egyháztörténész, történeti jelentőségét pedig Kupán Árpád történész méltatta. Utóbbi egykori mezőtelegi történelemtanárként is tekinthetett a hiánypótló alkotásra.

A kötet bemutatását követően a helyi ifjúsági csoport énekműsorral örvendeztetette meg a megjelenteket. Az istentisztelet a Himnusz eléneklésével ért véget. Az áldott együttlét a kultúrotthonban folytatódott, ahol mindenki megvásárolhatta a bemutatott könyvet, melyet a szerzők dedikáltak is.

Istennek hála, hogy a gyülekezet élete megmozdult, sokan és aktívan részt vállaltak a közösségi életben. Köszönet illeti azokat az adakozókat is, akik adományaikkal vagy munkájukkal segítettek a rendezvények alkalmával. Mindenért: Soli DEO Gloria!

P. L.

Emlékmű a hősöknek. A turulmadaras obeliszket májusban avatták fel

Szatmári Egyházmegye: új előjárók eskütétele

Szeptember 24-én, a Szatmárnémeti-Láncos templomban megtartotta alakuló ülését a Szatmári Egyházmegye közgyűlése. Ennek során, a hat évre megválasztott új tisztségviselők, ünnepélyes keretek között letették az esküt.

Az esemény istentisztelettel vette kezdetét, melyen a szomszédos, magyarországi Szatmári Egyházmegye esperese, **Bartha Gyula** hirdetett igét. Az igehirdető hangsúlyozta, hogy az egyházi vezetők számára a legfontosabb dolog a szüntelen való szolgálat kell legyen. „Soha ne várj köszönetet azért, amit tettél! Mottód mindenkor ez legyen: A jutalmam az volt, hogy tehettem” – tanácsolta a vendégigehirdető.

Ezt követően **Szatmári Elemér** pusztadaróci lelkipásztor az egyházmegyei választások lebonyolításáról szóló jelentésében egyértelművé tette, hogy azok szabályszerűen és törvényesen történtek, így a megválasztott tisztségviselők beiktathatók. Ezek után **Sipos Miklós** leköszönő esperes, aki 16 éven át vezette az egyházmegyét, köszönetet mondott mindazoknak, akik támogatták munkájában, majd Isten gazdag áldását kérte az új vezetőségre.

Az eskütétel következett, melynek szövegét az egyházmegye rangidős lelkipásztor olvasta fel. Ezt követően **Kovács Sándor**, az egyházmegye új esperese megtartotta székfoglaló beszédét, a Zsid 10,38-39 alapján. Az alapige kapcsán megemlítette, hogy ez volt az a bibliai íge, amely 1980 nyarán a végzős teológiai hallgatók tablóján mottóul szolgált és azóta is ez a vezérlő ad erőt számára a továbbmenetelhez. „30 évvel ezelőtt

végeztem el a Teológiát. Itt, a Szatmárnémeti-Láncos templomban voltam segédlelkész, majd hat és fél évig Kisbábonyban szolgáltam, ezt követően pedig már több, mint két évtizede az egri reformátusok pásztorja vagyok” - ismertette életútját az egyházmegye új vezetője. Beszéde során köszönetet mondott volt professzorainak, esperes elődeinek, szüleinek és családjának, akik mindenkor támogatták munkájában, majd Istentől bölcs szívet, hitet, szeretetet, békességet, alázatot és engedelmisséget kért, hogy méltó vezetője lehessen Krisztus Anyaszentegyházának.

Ezt követően **Csúry Miklós**, az egyházmegye új főgondnoka ismertette terveit. Mint mondta: minden erőből támogatni kell, hogy az egyházkerületnek saját egészségügyi hálózata legyen, amelyet Csúry István

püspök székfoglaló beszédében is kiemelt. A főgondnok továbbá fontosnak tartja, hogy a Partiumi Keresztyén Egyetemnek Szatmárnémetiben minél hamarabb kihelyezett tagozata jöjjön létre, támogatná azt is, hogy Érmindszenten, Ady Endre szülőhelyén, református üdülőközpont jöjjön létre.

Végezetül **Csúry István** püspök köszöntötte a megválasztott és beiktatott egyházmegyei vezetőket: Csúry Miklós főgondnokot úgy is, mint első unokatestvérét, majd Kovács Sándor esperest, akivel 1980-ban együtt fejezték be teológiai tanulmányaikat. „Erőforrás voltatok, vagytok és lesztek népünk számára” - mondta az egyházkerület vezetője. Az ünnepi istentisztelet a 90. zsol-tár közös eléneklésével ért véget.

IFJ. KOSZTA ENDRE

Az eskütétel pillanatai a Szatmárnémeti-Láncos templomban

Ausztráliai gyülekezeti évforduló

A Dél-Ausztráliai Magyar Református Egyház, illetve az Adelaide-i Egyházközség október 3-án ünnepelte alapításának 60. évfordulóját. A jeles évfordulóra megjelent emlékfüzetbe Tókes László korábbi püspök, EP-alelnök írt bevezetőt, melyet az alábbiakban közlünk.

Az Adelaide-i magyar református gyülekezet 1950. október 15-én alakult meg, Dr. Antal Ferenc Erdélyből származó, Melbourne-i lelkész vezetésével, aki a 49-es kivándorlók egyik meghatározó alakja volt. Az azóta eltelt évtizedek során hol lelkesül, hol anélkül, de folyamatos egyházi élet jellemezte a közösséget, melyet jelenleg Szabó Attila lelkész pásztorol.

F. T.

Az Adelaide-i Nemes és Szent Gyülekezetnek Megalakulása Évfordulójának Ünnepén

Kegyelem Néktek és békesség Istentől!
Idegenbe szakadt hit- és honfitársait közönségtől általam egy erdélyi református ma-

gyar, akinek szintén az jutott osztályrészül, hogy idegen országban élje életét, és a Trianonban elszakított országgrszek „**babiloni fogságában**” őrizze hitét és dicsérje Istenét.

A XX. század történelmi viharainak és tragédiáinak sorsközösségében szívbeli köszöntésemet küldöm a mienknél jobb sorsra jutott **ausztráliai Testvéreimnek**, a trianoni Magyarország azon „foglyainak”, akik „Jeruzsálemből Babilonba vitettek” (Jer 29,4).

A babiloni foglyokhoz intézett levélben **Jeremiás** próféta ezeket írja: „Építsetek házakat, és lakjatok azokban, plántáljatok kerteket, és egyétek azoknak gyümölcsét (...) És igyekezzetek a városnak jólétén, amelybe fogságra küldöttem titeket, és könyörögjétek érte az Urnak, mert annak jóléte lesz a ti jóléteketek” (Jer 29,5-7).

Ennek a szentígenek a megvalósulását látom mindazon, külföldre vándorolt és emigrációba kényszerült Testvéreim életében, akiket a Trianoni békediktátum, a két világháború, majd az 1956-os forradalom és

szabadságharc hullámai vetettek a „szabad világ” partjaira. Velük együtt érkeztek Ausztrália földjére az **Adelaide-i magyarok** – köztük Ti magatok is, akik hatvan esztendővel ezelőtt befogadó országotokban „új hazára” találtak, és városokban új életet kezdtek, prófétikus lelkületű lelkipásztorok, **Antal Ferenc** vezetésével pedig új gyülekezetet alapítottatok.

Istené legyen a dicsőség és Neki szóljon a **hálaadás** azért, hogy új lakóhelyeteken – megőrizvén hiteteket és magyarságotokat – „házakat építettetek”, „kerteket plántáltatok”, és „annak a városnak a jólétén munkálkodva”, melyben élnetek adatott, „a város jóléte lett a ti jóléteketek”!

A Gyülekezet és a Város közösségében Isten gazdag **áldását** kérem Mindnyájatokra – testvéri szeretettel:

Brüsszel, 2010. szeptember 28.

TÓKES LÁSZLÓ

ELISMERÉS AZ ERDÉLYI...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

otthont, majd, 1661-ben visszakerül Gyulafehérvárra.

1662-ben Apafi Mihály fejedelem Nagyenyedre viteti. Megkezdődik a több mint 200 éves „enyedi korszak”, amely korántsem békés: az épületet 1704-ben Tiede, császári zsoldosvezér labancai, majd 1849 januárjában lázadó román csapatok gyújtották fel. A Habsburg uralom a szabadságharc leverése után megtiltotta az akadémia újraindítását. 1854-től ismét Kolozsvár lesz otthona, s 1862-ben kerül vissza Nagyenyedre. 1895-ben, heves egyházpolitikai harcok után, az Erdélyi Evangélikus-Református Egyházkerület Theológiai Fakultása néven Kolozsvárra települ át, ahol a református központi egyházkormányzat is székel, s ahol már működött az 1872-ben megalakult Ferenc József Tudományegyetem. Ezzel megkezdődik a máig tartó nagyobb időszak. A két világháború, az uralomváltás és más akadályok ellenére a lelkészképzés folyamatos. 1920-tól a reformátusokkal együtt tanulnak a magyar evangélikus hallgatók is. 1948-tól a szász evangélikus egyház teológusai is itt tanultak, majd 1954-től ez a tagozat Nagyszébenbe költözik.

Az 1948-as tanügyi reform után a román állam a protestáns egyházakat választás elé állította: vagy közös intézetbe egyesítik a két, több száz éves teológiát, s akkor megkapja az egyetemi rangot, vagy megmarad a két intézet, de csak középiskolai szinten működhet. Az öt protestáns püspök az egyesítés mellett döntött, s megalakult az Egyetemi Fokú Protestáns Theológiai Intézet, amely református, evangélikus és unitárius tagozatban működött s megkapta az egyetemi rangot. 1959-ben a Kultuszminisztériumtól új rendelet érkezik, mely szerint megszűnnek a tagozatok, s a Teológia felveszi az egységes jelzőt. Az elnyomás éveiben egyházaink és Teológiánk testén két nagy érvágás történt. Az 1956-os forradalom utáni években több református, unitárius és evangélikus tanárt és teológust tartóztattak le, akik 5-6 évet töltöttek börtönben. 1980 és 1989 között az állam drasztikusan korlátozta a teológusok létszámát, évente csak 8 református, 2 unitárius és 1 evangélikus hallgatót vehettünk fel. A numerus clausus csak az 1989-es változások után szűnt meg. Ekkor lehetőség volt arra is, hogy a Teológia tagozódjék, s az egyház felállította a Református-Evangélikus, az Unitárius és a Nagyszébenben működő német Evangélikus fakultást. Ez utóbbi kiszakadt az Intézetből és a nagyszébeni universitashoz csatlakozott. Bár Teológiánk is megsínylette a diktatúra éveit, de az „ahogy lehet” korszakot átvészeltük.

Jelenleg az akadémia neve: Protestáns Theológiai Intézet, amelynek egyetemi rangját az állam újból elismerte. Két fakultása

„Tápláló anyja a mintegy másfélmilliósi erdélyi magyarságnak”. A teológia épülete a szazadelőn

van: református-evangélikus és unitárius. Ez az egyedi struktúra (nincs tudomásunk, hogy máshol lenne ilyen) nem az általános értelemben vett ökumenizmus modellje – sokan ezt látják benne –, hanem a négy és fél évszázados erdélyi együttélést tükrözi. A középkori egyetemek közösségi modelljét követve, egy fedél alatt történik az istentisztelet, az oktatás-nevelés, a tanulás, a szállás és az étkezés. Ezen belül megvalósul az universitas eszménye, a háromlábú tanintézet: diákok, tanárok, könyvtár.

Teológiánk egyházi intézmény, s bár bizonyos fokú autonómiát élvez, szorosan kapcsolódik a fenntartókhöz: a Református Egyházhoz, az Unitárius Egyházhoz és a Zsinatpresbiteri Evangélikus Egyházhoz. Ez azt is jelenti, hogy – részarányosan – költségeinknek kb. 90 %-át az egyházak fedezik (55 %-át a hívek, 35 %-át a diákok). Az autonóm mellé tehát oda kell tennünk a bibliai autark (önellátó) jelzőt is. Amikor Pál apostol erről beszél, így folytatja: Mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít. Egyházhoz kötöttsége határozza meg szellemi arcélét is: biblikus, hitvallásos és gyakorlati kitekintésű.

Eltérően az ország többi teológiájától, az állammal szemben független, s ezt a helyzetét meg is akarja tartani.

Az erdélyi közéletben betöltött szerepét a két akadémian tanult és tanított, vagy az azokhoz szorosan kapcsolódó tudós személyiségek jelzik: a református Ravasz László püspök, Tavasz Sándor teológus, filozófus, Makkai Sándor püspök, szépíró, Szabó T. Attila nyelvész, az unitárius Brassai Sámuel filozófus, polihistor, Kriza János püspök, népköltészet-kutató, Varga Béla teológus, filozófus. Éppen ilyen jelentősnek tartjuk,

hogy akadémiank kolozsvári 115 éve alatt több mint háromezer diák ment ki lelkipásztorként gyülekezetbe, s ma is mintegy 1200 szószékén majdnem ezer református, unitárius, evangélikus lelkipásztor szolgál. Egyetlen feladatuk van: Isten igéjének igazságát a hívek életében keresztyén valósággá tenni, hogy magyar népünk Isten szerinti, igazabb, emberibb életet éljen. Már ebben az értelemben is népnevelők voltak, s ez különösen úgy igaz, hogy tiszta, szabatos magyar nyelven prédikáltak, legtöbbször szórványhelyeken. Amikor pedig részt vettek népünk mindennapjában, amikor bekapcsolódtak a falvak, városok művelődési életébe, nem hivatásos tanárokként, néprajzosokként tették, hanem amatőröként, a latin kifejezés értelmében, hogy ti. szerették azt, amit képességeik szerint tettek és főleg, szerették népünket. Az ingázó falusi értelmiségiektől eltérően, ők az övéik között éltek, parókiájuk verandáján minden este égett a villany, állandóan felkereshetőek, megkérdendhetőek voltak.

Tudatosan őrizzük történelmi örökségünket, miközben tudjuk, hogy historia Dei est magistra vitae. A Protestáns Theológiai Intézet nemcsak hagyományokat őriz, nemcsak igyekszik korszerűnek lenni, de Istenbe vetett reménységgel várja holnapját is.

Kozma Zoltán

PATAKI ISTVÁN

válasz

nekem nem sűg az isten
a sűgás istentelen
emberi felelet
miért puskázna az
ki az ismeretlenben
ő maga az ismeret

Szobor az „elfeledett reformátor”-nak

„Két esztendő küzdelmes és fáradságos munkája után, Isten kegyelméből megvalósult egyházközségünknek az az álma, amely településünk híres szülöttének, Batizi András reformátornak az emlékéét örökíti meg” - fogalmazott **Király Lajos** batizi lelkipásztor abból az alkalomból, hogy az Egyházközség elnöksége október 5-én, **Kovács Albert** kőfaragó mestertől átvette a szakember által elkészített Batizi András mellszobrot.

A sokáig csak „elfeledett reformátor”-ként emlegetett Batizi emlékének felidézése már a 90-es évek végén elkezdődött a gyülekezetben. Ennek során a batizi református templom belsejének falán, a szószékkel szemben egy emléktáblát helyeztek el a gyülekezet. **Király Lajos** lelkipásztor, 2004-ben megjelent *A Batizi Református Egyházközség*

története című könyvében külön fejezetet szentelt a hitújító személyének. Azóta a könyv már a harmadik kiadását is megérte, éppen ebben az esztendőben.

„A Batizi Andrásról készített mellszobor felállításával az a célunk, hogy településünk neves szülöttét – akinek ebben az esztendőben ünnepeljük születése félevezredes évfordulóját – felemeljük a történelem sötét homályából és kellő fényt adjunk az ő személyiségének, munkásságának” – fogalmazott a lelkész. A Szatmári Egyházmegye esperes-helyettese kifejtette, hogy a batizi hívek a 2008 végén határozták el véglegesen, hogy Batizi András emlékére szobrot készítenek. A presbitérium megbízta a lelkipásztort és a gondnokot, hogy vegye fel a kapcsolatot egy olyan szakemberrel, akivel megformáltatják a refor-

mátor elfeledett alakját, mivel sajnos semmilyen arckép nem maradt fenn a hitújítóról. „Ekkor kerestük fel **Erdei Istvánt**, a szatmárnémeti Aurel Popp Zene- és Képzőművészeti Líceum tanárát, aki megtervezte Batizi alakját, ezzel együtt pedig elkészítette a szobor negatívját. Ezt követően elmentünk megyénk egyik legkiválóbb kőfaragójához, a lázári Kovács Alberthez, aki műgránitból kiöntötte a szobrot, műkőből pedig alapzatot készített” - foglalta össze a lelkipásztor a több mint két évig tartó előkészületeket.

Batizi András mellszobrának felavatására a Reformáció Emléknapján, istentiszteletet követően került sor, nagyszabású ünnepség keretében.

IFJ. KOVÁCS ENDRE

Felelevenítik az 500 éve született reformátor alakját

IV. KÁRPÁT-MEDENCEI MISSZIÓI- ÉS DIAKÓNIAI KONFERENCIA Ébredj, reformátusság!

A reformátusság felelősségének felébresztése volt a célja a IV. Kárpát-medencei Missziói- és Diakóniai Konferenciának, amelyet október 3-6. között tartottak Berekfürdőn. Az *Elhívással-egységben szolgálni* című háromnapos konferenciára a különböző szakmissziós területeken szolgálók, valamint az egyházmegyék és egyházkerületek missziói és diakóniai felelősei kaptak meghívást, mintegy 150-en.

A nyitó istentiszteleten a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkészi elnöke szolgált. **Bölcskei Gusztáv** arról beszélt, hogy mérlegre kell tenni az elhívást és a közös szolgálatot, valamint megvizsgálni azt, hogy „mit és milyen indulattal, odaszánással és egymásért érzett felelősséggel” teszünk.”

A szervező Református Missziói Központ lelkész-igazgatója elmondta: a reformátusság felelősségén azt érti, hogy hiteles legyenek a munkatársak és lelkipásztorok ott, ahol a munkájukat, szolgálatukat végzik. **Magyarné Balogh Erzsébet** szerint keresztyénként az hiteles, akinek szavai harmóniában vannak döntéseivel, tetteivel. A

lelkész-igazgató a konferencia további céljai között említette a missziói elköteleződés megerősítését és a cselekvésre buzdítást.

Anne-Marie Kool, a Károli Gáspár Egyetem professzora, a Kelet-európai Missziológiai Intézet vezetője a kisebbség, mint misszió lehetőségéről beszélt. Úgy vélte, hogy az egyházi struktúra egyik legnagyobb problémája, annak túlzott intézményessége, valamint az egyháztagok passzívitása. Az előadó követendő példaként a Bibliából ismert antiokhiai keresztyéneket említette, akik kulturális és nyelvi határokat átlépve a pogányok számára hirdették a megtérés útját.

A Magyar Református Szeretetszolgálat Kuratóriumának elnöke *Készenlét, kitartás, igyekezet* címmel tartott előadást, a segítségnyújtás missziójáról. **Pál Sándor** a szeretetszolgálat által koordinált programokról számolt be. Hangsúlyozta, hogy további önkénteseket várnak soraikba, mert nagy a szükség az országban. Olyan segítőknek, akik szívesen áldoznak idejükből, energiájukból, hogy segítsenek a bajba jutottakon.

Kárpát-medencei imanapi előkészítő

A Kárpát-medencei nőszövetségek elnökségei tagjai találkoztak szeptember 23-26. között Berekfürdőn, a *Megbékélés Házában*. A konferencián bemutatták a Tiszántúli Nőszövetség vezetőségének összeállításában megjelent füzetet és CD-t, amely a december 5-i Kárpát-medencei imanap liturgiáját, valamint az egyházkerület bemutatását tartalmazza.

A hat országból egybegyűlt nőszövetségi vezetők pénteken előadásokat hallhattak, másnap többek között Debrecent és a Hortobágyot ismerhették meg, valamint a térség és az egyházkerület múltját, néprajzát, irodalmát és földrajzát. A Debreceni Református Kollégium Oratóriumában **Bölcskei Gusztáv** tiszántúli püspök fogadta a nőszövetség tagjait, vasárnap pedig **Derencsényi István** egyházkerületi főjegyző tartott úrvacsorai istentiszteletet.

A 2006 óta immár hagyományosan december első vasárnapján megszervezett imanapon egy-egy országgrészről és egyházkerületéről imádkozhatunk. Az imanap gondolata a 2004. december 5-i népszavazás kapcsán, az anyaország határain túl magyarság sorsával való együttérzés jeléül született.

A Kárpát-medencei imanap egy imalánc, amelyhez mindenki csatlakozhat. Minden gyülekezet, kisközség megszervezheti saját imanapi alkalmát, felhasználva az imanapi füzetet és a felkészítő anyagokat tartalmazó CD-t. Az imanap anyagát a református nőszövetségek készítik elő. A tíz éves „imaprogram” során minden évben más-más országgrész és egyházkerület – 2006-ban Dunántúl, 2007-ben Erdély, 2008-ban Tiszáninnen, 2009-ben Horvátország – mutatkozik be, tárja fel örömeit és gondjait, hív háláadásra és könyörgésre. A 2010-es imanapot a Tiszántúli Református Nőszövetség készítette elő.

IN MEMORIAM D. DR. CSIHA KÁLMÁN

A melegszívű pásztor

Mondják: nincs pótolhatatlan ember, de ez nem igaz. Mert a legkiválóbb professzor katedrája sem marad ugyan üresen, de aki a helyére áll, nem ugyanaz, mint akit olyan egyedinek ismertünk, tiszteltünk, ahogyan senki másét. Széles látókörű írók, egész népüket szívükben hordozó gondolkodók, mindenüket hazájukért, vagy az emberiségért feláldozó tudósok és mecénások is meghalnak, ám az irodalom, a filozófia, a költészet tovább él. Mi mégis inkább a régieket idézzük, rájuk gondolunk hálás emlékezéssel éppen azért, mert annyira egyediek, mások nem hasonlíthatók voltak.

Csiha Kálmánt leginkább melegszívű pásztorként látom magam előtt. Az gyakran megtörtént, hogy nem tudta a nevét annak a lelkipásztor kollégának, gyülekezete tagjának, valamelyik presbiternek, vagy gondnoknak, akivel épp beszélt. De az a szeretet, a lélek napsugara, ami nem csak a szeméből, de egész egyéniségéből sugárzott, páratlan volt. Mind lelkigondozók voltunk körülötte: munkatársai, barátai; de úgy pásztorolni egyikünk sem tudott, mint ő. Tempломokat építettünk, gyülekezetiépítést végeztünk, de mindebben ő járt előttünk, bibliai alapvetéssel, gyakorlati példaadással. Mind prédikáltunk, prédikálunk ma is, de a csihakálmáni igehirdetés minden más igehirdetésnél különb volt. Mi volt benne az egészen egyedi, utánozhatatlan?

Először az, hogy minden alkalomra meg tudta találni az éppen odaillő textust. Nem csupán lelkipásztorok, közéleti személyiségek temetésekor, de akár egy emléktábla elhelyezésekor, köztéri szobor leleplezésén, vagy bármely más időben és helyen, ahol Isten az örök életet adó ige hirdetésére ajtót nyitott. Másodsorú meg az, hogy amint gyakran hangoztatta: az igehallgatónak a prédikáció első három percében rá kell döbennie, hogy itt rólam van szó. Ha ez nem történik meg, a többire oda sem figyel, kár az időért, a fáradságért. Csiha Kálmán mindkét tekintetben utánozhatatlan volt és marad.

Ami önéletrajzi és gyülekezetiépítő kötetekben reánk hagyott, az mind az igehirdetői szolgálat gyakorlati alkalmazása. Csiha Kálmán ajkán át kizendült az ige, akár a gógváraljai, akár a marosvásárhelyi gyülekezetek valamelyikében, akár Erdély vagy a Kárpát-medence bármely szöszékén, s nyomában megmozdult az élet. Esperesi és püspöki vizitációi ösztönzést adtak a nőszöveségi, ifjúsági munkának, új értelmet a presbiteri, diakónusi szolgálatnak. Munkássága nyomán templomok, imaházak, gyülekezeti központok épültek, beindult az egyházi sajtó, iskolák létesültek; új kezdeményezések nyomán formálódott a hívő közösségek élete.

Nyugalomba vonulása után kis túlzással róla is elmondhatjuk, hogy a világ lett a

katedrája. Magyarországtól Ausztráliáig, országokon és kontinenseken át utazott, hirdette az evangéliumot. És az igehallgatók öröme bizonyította, hogy amit Csiha Kálmán szavain át hallottak, az valóban evangélium, örömhír volt. S az általa hirdetett üzenet által békésebb és boldogabb lett az élet.

Egy rövid emlékezés nagyon távol áll valaki egész életének, életművének felmérésétől. Arra essék hát a hangsúly, hogy az

Csiha Kálmán érsemjéni szobra. Oroszi Kálmán felvétele

Írás szerint emlékezzünk előjárónkról, s kövessük hitét és buzgalmit, ki-ki a maga helyén. Mivel Isten az élők Istene, hiszem azt, hogy Csiha Kálmán ott él a szemtől szembe látás örök otthonában. Földi, hűséges szolgálata után elnyerte a jó szolga jutalmát, a többre bizatást. Boldog reménységgel tekinthetünk saját hazatérésünkre, amikor az Ecclesia Triumphans seregében Jézus Krisztusunkkal és egykori szolgatársunkkal, előjárónkkal örökké együtt lehetünk. (Kálvin kalendárium, 2009)

DR. BUSTYA DEZSÓ

(2007. november 7-én hunyt el Csiha Kálmán ny. püspök. A fenti írással emlékezünk rá. A szerk.)

IDÉZŐJEL

„A mi temetőink nem bús, bánatos halotti házak. A mi temetőink nem halálra emlékeztetők, nem néznek az élőkre gödrös halotti szemmel. A mi temetőink nem hirdetnek elmúlást, de életet, örökkévalót, a mi vénséges domboldali Kálviniista temetőink. És nincsen a világnak olyan vidám temetője, mint a miénk. Az egész havasalján ott a legtöbb tarka virág. Amikor a temető virágzik, fehér és rózsaszínű minden fa, mintha hó lepné és véges-végig az egész cinterem földje csupa-csupa szagos virágszírom. Halottaink fejéhez nem állítunk komoly keresztet, sem rideg márványt mi, régi harcos pogány unokák. Csillagos, buzogányos fejfát tűzünk halottaink dombjára, selyem lobogósat szüzek sírjára, tollbokrétásat gyerekek fejéhez.”

KÖS KÁROLY

POSTALÁDA. Előző cikkem is a kézfogásról szólt. Akkor még nem gondoltam, hogy a következő is csak erről fog szólni. A július 6-án történt, csodával határos, szerencsés kimenetelű vonatbalesetem nyomán írtam ezt le. Soha addig nem éreztem annyira, hogy Isten mennyire szeret, mint azóta.

Tisztelettel:

KOVÁCS ÉVA-MÁRIA Mezőtelki

Csodálatos kézfogás

Életünk rögzös vándorútján csodálatos érzés, mikor a bajok, szenvedések, fájdalmak szakadékból kinyújtott, remegő kezünket vannak, akik megfogják. Ekkor a nagy szenvedések eltörpülnek; a vérző, fájó sebek kevésbé sajognak. Szinte átveszi a szenvedések, fájdalmak egy részét az az Isten „adta” ember, aki megfogja a kezünket.

A legcsodálatosabb érzés az, amikor maga Isten fogja meg az emberi kezét. „Csak vezess, Uram, végig és fogd kezem, / Míg boldogan a célhoz elérkezem. / Mert nélküled az én erőm oly kevés, / De hol te jársz előttem, nincs rettegés.” (423. ének 1.v.)

Nincs rettegés még akkor sem, mikor gyenge, törékeny testünket a robogó vonat kereke és lépcsője üti-veri. Nincs ereje az öntött vasnak a törékeny emberi testet szétverni, csak legfeljebb zúzódásokat, sebeket ejteni rajta, akkor mikor a gyenge emberi testet maga Isten láthatatlan erős keze védi. „... és úgy megőríz, hogy az én mennyei Atyám akarata nélkül még csak egy hajszál sem eshetik le a fejemről...” (H.K. 1.)

Hajszál sem esik le a fejünkről, de még inkább jönnek életmentő gondolatok az Atya akaratából. Levegőt, minél több levegőt szívni és visszatartani magunkba a baleset örökkévalóságának tűnő perceiben. Ezáltal egy védő „légzőszakot” alakítunk magunkba, mivel jelentősen védjük belső szerveinket a zúzódásoktól, bevérzésektől.

Miután elmúlt a közvetlen életveszély, s kiderül, hogy testünk nem lett csonka, hálát adunk Istennek az ilyen „szerencsés”, lelki és testi újjászülésétért. Az életveszélyes balesetekből való menekülések jelentősen megalóztatják az eltűnt levő életet.

Balesetemig soha nem tudtam úgy örülni annak, hogy van kezem, lábam, mint mikor elrobogott közvetlen mellettem a vonat utolsó kereke, s elzuhanásomból felültem a vasúti sín mellett a köveken. „Istenünk, itt hozzuk neked mindennünk, / Itt állunk, várunk rád újra.” (496. ének 1.v.) Ezek voltak első gondolataim.

Istennek hála, emberi segítő kezek is munkálkodtak, volt aki vállalta a betegszállítást, a receptet kiváltani, telefonkapcsolatot teremteni az otthoniakkal. Sokféleképpen lehet megfogni a segítségre szoruló kinyújtott kezét.

„Meztelen voltam és felruháztatok, beteg voltam és meglátogattatok, fogoly voltam és eljöttetek hozzám.” (Mt 25,36).

MEGÚJULT A PATÓHÁZAI TEMPLOM. A Szatmári Egyházmegyéhez tartozó gyülekezet ünnepi istentisztelet keretében mondott hálát a felújításért, október 3-án. A zsúfolásig megtelt templomban Ft. Csúry István hirdetett ígét. A Királyhágómelléki Egyházkerület püspöke méltatta a patóházi reformátusok összefogását, az Isten háza iránti áldozatvállalásukat.

Az ünnepi istentiszteleten **Máthé Róbert** patóházi lelképásztor részletesen beszámolt a templomfelújítás menetéről, méltatva mindazokat az adományozókat, akiknek segítségével sikerült újjávarázsolni az Isten házát. A helyi hittanórás és konfirmándus gyermekek műsora után énekkel, vessel szolgált a gyülekezet ifjúsági kórusa, valamint fellépett a Szatmári Egyházmegye lelkész-kórusa.

Az istentisztelet záró momentumaként a püspök megáldotta a megújult templomot és Isten áldását kérte a patóházi reformátusok életére.

IFJ. KOSZTA ENDRE

CSÚRY ISTVÁN PÜSPÖK NÉMETORSZÁGI LÁTOGATÁSA. Október 7-én Csúry István püspök, **Antal János** külügyi előadótanácsos társaságában bemutatkozó látogatást tett a frízöldi Leer városában, a Németországi Református Egyház székházában. A vendéglátók részéről, **Jann Schmidt** püspök képviseletében **Hilke Klüver** asszony, **Dietmar Arends**, az ökumenikus és diakóniai ügyosztály vezetője, **Wolfgang Wagenfeld**, a Református Egyház diakóniai szolgálatának igazgatója és **Ulf Preuß** sajtószóvivő fogadta kerületünk képviselőit.

A két egyház közötti kapcsolat több éves múltra tekint vissza, a Németországi Református Egyház diakóniája kiemelt támoga-

tója a Királyhágómelléki Egyházkerület missziói szolgálatának, különösen az élesdi gyermekotthon vonatkozásában. A vezetői szintű találkozás célja az eddigi kapcsolatok kiértékelése volt, valamint a jövőbe mutató együttműködési lehetőségek számbavétele a két egyház ökumenikus és diakóniai munkásságában.

A testvéri látogatás hagyományteremtő kezdeményezés, a Németországi Református Egyház küldöttsége a közeljövőben felkeresi egyházkerületünket.

A diakóniai együttműködés lehetőségeiről is tárgyaltak

PÜSPÖKI SZOLGALAT A HANNOVERI MAGYAR KÖZÖSSÉGBEN. Életünk a kegyelmes Isten színe előtt, a szentek közösségében zajlik, akinek a Jézus Krisztusban tett ígéreteiben bízva, a hívő ember még a végidők ítéletes képeit is a kegyelem ígérete felől tekinti. **Csúry István** püspök, október 7-én, a németországi református közösségekben tett bemutatkozó látogatása alkalmával a hannoveri magyar közösséget is felkereste. Az összejövetelt megnyitó bibliaóra

alkalmával a Jel 9,13-21 alapján hirdette Isten ígétét, és a fentebb röviden összefoglalt, Isten Jézus Krisztusban megígért kegyelmét kiemelő üzenettel szolt arról, mi az, ami minden távolság, társadalmi különbözőség és különböző nehézségeink ellenére is hívő népünk tagjait összeköti.

A bibliaórát követően élénk beszélgetés alakult ki a Királyhágómelléki Egyházkerület képviselői és az észak-németországi, illetve hannoveri magyar közösség jelenlévő tagjai között. A kötöttebb formájú együttléte egy, a magyaroktól megszokott, gazdag kínálatú szeretetvendégség követte, amelynek keretében lehetőség nyílt személyesebb beszélgetésekre is.

DR. ANCA TIBOR

HÚSZ ÉVES AZ IGEHIRDETŐ. Az eltelt húsz év alatt mintegy ezer igehirdető több, mint ötezer prédikációja jelent meg az Erdélyi Egyházkerület folyóiratában. A kiadvány alapítója Csiha Kálmán püspök, első főszerkesztője pedig Nagy László volt. Utóbbi Bustya Dezső követte, majd 1998-tól kezdődően Jenei Tamás került a lap élére. 2001-től kezdve új arculat jellemzi a folyóiratot, a címlap tetszetősebb és tartalmasabb formát öltött. „Ünneplésünk akkor lesz igazán tartalmas, ha a második tíz év repertóriumra is megjelenhet. Az anyag feldolgozása folyamatban van, s remélem, hogy majd ezt is sok haszonnal fogják forgatni a lelkésztestvérek” – írja az októberi lapszámban megjelent ünnepi írásában Jenei Tamás főszerkesztő, egyben köszönetet mond mindazoknak a munkatársaknak, akik Erdélyből, a Királyhágómellékről, a Kárpát-medencéből és Európa különböző országaiból támogatták a folyóiratot.

F. T.

Kálvincsillag - a magyar reformátusság lapja

Hamarosan kézbe vehető a Magyar Református Egyház hivatalos lapjának az első száma. A 136 oldalas, 35 ezer példányszámban megjelenő Kálvincsillagban az egységes református egyház valamennyi egyházrésze bemutatkozik. Tematikus cikkekben az oktatással, az ifjúsággal, a reformátorok örökségével, az egyházzal, a misszióval is foglalkozik a tervek szerint évente egyszer megjelenő lap, amelynek a mostani a próbakiadása.

A lap készítői gárdája a kilenc Kárpát-medencei egyházrész delegáltjaiból jött össze. A lap szerkesztői maguk közül választották ki a főszerkesztőt, Fekete Károlyt,

Az egységes református egyház valamennyi egyházrésze bemutatkozik a magazinban

a debreceni teológiai tanárt, a Református Tiszántul című egyházkerületi lap felelős szerkesztőjét.

A tartalom ötvözi a részegyházi logikát, valamint a tematikus megközelítést és a szerkesztők törekedtek a műfaji sokszínűsége. Vagyis amellyel, hogy a Magyar Református Egyházba foglalt valamennyi egyházkerület – a Kárpát-medenceiek mellett az amerikai egyház is – bemutatkozik a lapban, olvashatók portrék példamutató református életéről, írások az egyházi értékőrzésről, a református oktatásról és ifjúságyőről, a reformátorokról és az egyházzenéről is.

A Kálvincsillag ingyenes kiadvány, az egyházkerületek terjesztésében jut el a gyülekezetekhez.